

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3374/2022. (VII. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.20.982/2021/12. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Gálóczi-Tömösváry Zsolt ügyvéd) eljáró természetes személy indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.20.982/2021/12. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló jogvita lényege az alábbiak szerint foglalható össze. Az indítványozó és volt felesége házasságából két gyermek született (2007-ben és 2012-ben), életközösségük azonban 2017-ben megszűnt. A felek 2017 decemberében teljes bizonyító erejű magánokiratban megállapodtak a házasság felbontásához kapcsolódó járulékos kérdésekben. Megegyeztek abban is, hogy a szülői felügyeletet közösen gyakorolják, és a gyermekekről heti váltásban gondoskodnak, gyermektartásdíj kiegészítésére egyikük sem tartott igényt. A felek a házasság felbontása iránti keresetükben a megállapodást már akként kívánták módosítani, hogy mindketten kizárólagos felügyelet megállapítását kérték gyermektartásdíj megállapítása mellett.
- [3] Az első fokon eljáró Debreceni Járásbíróság 2020. november 20. napján meghozott 3.P.24.262/2017/165. számú ítéletével a felek házasságát felbontotta, és a szülői felügyelet gyakorlására az édesanyát jogosította fel. Részletesen szabályozta a folyamatos és időszakos kapcsolattartást, továbbá gyermektartásdíj megfizetésére kötelezte az indítványozót. Az elsőfokú bíróság a szülői felügyelet megállapítása körében széles körű bizonyítási eljárás lefolytatásával vizsgálta, melyik szülőnél biztosított jobban a gyermekek testi, szellemi és erkölcsi nevelése. A szülők meghallgatása, a tanúvallomások mellett okiratokat szerzett be, környezettanulmányt rendelt el, nevelési véleményeket kért be, és a gyermekek egymáshoz való kapcsolatának, a szülő-gyermek érzelmi viszonyának, valamint a szülők nevelési képességének felmérésére szakértőt vont be. Megállapította, hogy mindkét szülő képes a gyermekek neveléséhez és gondozásához szükséges objektív körülmények biztosítására, megfelelő lakással és jövedelemmel rendelkeznek. Az elsőfokú bíróság a szakvéleményt aggálytalannak ítélte, és ítélete alapjául elfogadta. A szakértői vélemény szerint a szülők és az indítványozó élettársa egyaránt alkalmasak a gyermekek gondozására. A gyermekek a szakértőnél akként nyilatkoztak, hogy a váltott gondoskodás megterhelővé vált számukra, az édesanya háztartásában kívántak maradni azzal, hogy az indítványozó nevelési környezetét is elfogadják. Az elsőfokú bíróság a döntését a gyermekek nyilatkozatára, valamint a szülők egymással szembeni magatartására alapította. Az elsőfokú bíróság 2020. november 26. napján 3.P.24/262/2017/168. számú kiegészítő ítéletében szabályozta a kapcsolattartást a pünkösdi időszakban.
- [4] 1.2. Az indítványozó fellebbezése nyomán másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék 2021. július 12. napján hozott 1.Pf.21.451/2020/43. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését megváltoztatta. A két kiskorú gyermek szülői felügyeletének gyakorlására az indítványozót jogosította fel, egyben kötelezte az édesanyát a gyermekek kiadására. Rögzítette, hogy a kapcsolattartás rendje az elsőfokú ítélettel azonos azzal, hogy a jogosultság az édesanyát illeti meg, akit gyermektartásdíj megfizetésére kötelezett. A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette az indítványozónak a gyermekekről való aktív gondoskodásával, az életközösség megszűnését követően megkötött megállapodással, az indítványozó és az édesanya körülményeivel, továbbá a másodfokú eljárásban a szakvélemény kiegészítésével bizonyítást folytatott le. A kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság a peradatokból az elsőfokú bíróságtól eltérő jogkövetkeztetést vont le. Álláspontja szerint a jogvitában a feleknek a közös szülői felügyeletre vonatkozó megállapodásából kellett

kiindulni. Elsődlegesen tehát az volt vizsgálendő, hogy a megállapodás óta az alapjául szolgáló körülmények módosultak-e, és a megváltoztatás a gyermekek érdekében áll-e.

- [5] A másodfokú bíróság álláspontja szerint – tekintettel a felek nehézkes együttműködésére, az édesanya költözési szándékára, valamint a gyermekek azon nyilatkozatára, hogy a váltott gondoskodást megterhelőnek tartják – a körülmények lényegesen megváltoztak, így megnyílt a szülői felügyelet újrendezésének jogi lehetősége. A szubjektív körülmények körében a másodfokú bíróság az édesanya terhére értékelte, hogy a peres eljárásba a gyermekeket bevonta, illetve a munkavégzéssel, hobbijával összefüggésben két-három hetes vagy havi távollétei alatt a gyermekeket az indítványozóra bízta (aki a per adatok alapján a gyermekek gondozásának maradéktalanul eleget tud tenni). A másodfokú bíróság az azonos nevelési képességű szülők között a gyermekek hosszú távú érdekére tekintettel hangsúlyozottan értékelte a szülői életmódját, valamint a nevelési módszereket (elveket), és arra a megállapításra jutott, hogy a gyermekek hosszú távú érdekében a családi munkamegosztásnak, az együttélés során a családtagok szerepének, a pénz megbecsülésének és beosztásának elsajátítása áll, amely az indítványozó háztartásában biztosított. A másodfokú bíróság kiemelten hangsúlyozta továbbá az állandóság és stabilitás szempontjait.
- [6] 1.3. A jogerős ítélet ellen az alperes édesanya terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, és elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, valamint az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan pedig a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítását kérte. A Kúria 2021. október 26. napján kelt, Pfv.II.20.982/2021/12. számú ítéletével a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a jogerős ítélet egyoldalúan értékelte a bizonyítékokat: jogszabálysértően nem tulajdonított jelentőséget az ítélőképes gyermek nyilatkozatának, ítélete indokolásában a mellőzés megalapozásául veszélyeztető körülményt nem tüntetett fel, és döntését olyan körülményre – a szülők eltérő nevelési módszerére – alapította, amelyben a bíróság nem foglalhat állást. A Kúria álláspontja szerint a Debreceni Törvényszék döntése sérti a gyermek önrendelkezési jogát deklaráló és a bizonyítékok értékelésére vonatkozó eljárásjogi jogszabályhelyket.
- [7] 1.4. A Kúria ítéletével szemben az indítványozó terjesztett elő alkotmányjogi panaszt 2022. január 17. napján, amelyben az Abtv. 27. §-a alapján a Kúria Pfv.II.20.982/2021/12. számú ítéletét támadta. Az indítványozó szerint a támadott bírói döntés az alábbiak szerint ellentétes az Alaptörvény II. cikkével, VI. cikk (1) és (2) bekezdéseivel, XV. cikk (1) bekezdésével, XVI. cikk (1) és (2) bekezdéseivel, XX. cikk (1) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [8] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének, illetve XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét több okból is megvalósulni vélte. Sérelemként fogalmazta meg, hogy nem kapott szabályszerű idézést, így megjelenni sem tudott az elsőfokú bíróság előtti tárgyaláson, ami korlátozta észrevételezési és nyilatkozattételi jogát és sértette a fegyveregyenlőség, valamint a kontradiktórius eljárás követelményét is. Az indítványozó kifogásolta az elsőfokú bíróság és a Kúria bizonyíték-értékelését is: álláspontja szerint nem értékelték megfelelő súllyal az alperes édesanya huzamosabb ideig tartó külföldi tartózkodásait, valamint a kommunikációjával kapcsolatos bizonyítékokat. A bíróságok továbbá elutasították az indítványozó több tanúvallomásra, valamint szakértői vizsgálatra vonatkozó indítványát, és az elutasítást nem is indokolták meg megfelelően. Az indítványozó meglátása szerint sérült a pártatlanság követelménye is azáltal, hogy az alperes édesanya ügyvédje ismerte az ügyet elsőfokon tárgyaló bírót, és vele észrevehetően jó kapcsolatot ápolt. Az indítványozó azt is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság jogtalanul hozta meg a kiegészítő ítéletét, és ugyancsak alaptörvény-ellenesnek tartja az eljáró bíróságok számos pervezetéssel kapcsolatos döntését. Az indítványozó megjegyezte, hogy az eljárás során változott a Kúria tanácsának összetétele is, ami az eljárás elhúzódását is eredményezte. Állítása szerint továbbá a Kúria nem értékelte megfelelően a gyermekek nyilatkozatait sem, illetve egyoldalúan értékelte azokat, továbbá nem vette figyelembe, hogy a gyermekeket az alperes édesanya folyamatosan befolyásolta. Sérelmezte, hogy sem a Kúria, sem pedig a szakértő nem tájékoztatta az idősebbik gyermeket arról, hogy meghallgatásának komoly tétje van, választania kell a szülők közül, ennek megfelelően a szakvélemény kiegészítése lett volna szükséges. Az indítványozó általánosságban is megfogalmazta, hogy a Kúria egyoldalúan értékelte, illetve vette figyelembe a bizonyítékokat, ami egyben a törvény előtti egyenlőséghez való jogát is sérti, továbbá a Kúria ítélete sérti az indítványozó és a gyermekek Alaptörvény II. cikke szerinti emberi méltósághoz való jogát is.

- [9] Az indítványozó hosszasan bírálta az édesanya életmódját, párválasztását, szülői magatartását és kommunikációját. Előadta, hogy az édesanya a gyermekekkel kapcsolatos lényeges kérdéseket jellemzően önállóan dönti el, egy alkalommal feljelentést is tett az indítványozó ellen, továbbá feltehetően szerepet játszott abban, hogy az indítványozót a munkahelyéről elbocsátották. Az indítványozó kifogásolta, hogy az édesanya számos alkalommal elmulasztotta átadni a gyermekek iratait, ami miatt álláspontja szerint felmerülhet az okirattal való visszaélés vétségének gyanúja is.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó jogi képviselője a Kúria ítéletét 2021. december 3. napján vette át elektronikus úton, az indítványozó pedig beadványát 2022. január 17. napján, határidőben nyújtotta be az elsőfokú bíróságnál.
- [12] 2.2. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az Alaptörvény II. cikke, VI. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése, XVI. cikk (1) és (2) bekezdései, XX. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthetőek, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [13] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésével összefüggésben rögzíti, hogy a hivatkozott rendelkezés az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, ekként alkotmányjogi panasz sem alapítható rá. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanis az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése az (1) bekezdéshez kapcsolódó intézményvédelmi rendelkezés, amely alapján az állam olyan jogi környezet és gyakorlat kialakítására köteles, amely az otthon védelmét ténylegesen is biztosítja. Ez a bekezdés nem formál alanyi jogot az otthon védelmére, de alapot adhat arra, hogy az állam az otthon nyugalma érdekében fellépjen {3432/2020. (XII. 9.) AB határozat, Indokolás [15]}.
- [14] Figyelemmel arra, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági döntés előzményeként közigazgatási eljárás lefolytatására nem került sor, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító panaszelemet az Alkotmánybíróság tartalma szerint bírálta el, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése keretei között értékelte.
- [15] 2.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt – egyéb feltételek megléte mellett – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az e) pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [16] Az indítványozó Alaptörvény II. cikke, VI. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése, XVI. cikk (1) és (2) bekezdései, valamint XX. cikk (1) bekezdése sérelmét állító elemei tekintetében az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogilag értékelhető érveléssel nem fejtette ki, hogy meglátása szerint mi és mennyiben okozza a fenti alapjogok vélt sérelmét. A megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezések sérelmének állítása azonban önmagában nem alapozza meg az alkotmányossági vizsgálatot, ehhez az is szükséges, hogy az indítványozó bemutassa a támadott bírói döntés és a megjelölt alaptörvényi rendelkezések tartalma közötti ellentétet, azaz a támadott ítélet által okozott alapjogi sérelmet. Önmagában annak állítása, hogy a támadott bírói döntés az indítványozóra nézve sérelmes, alkotmányjogilag értékelhető indokolás hiányában még nem elégti ki a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdéséből fakadó követelményeit.
- [17] Alkotmányossági összefüggéseket bemutató, érdemi vizsgálatot megalapozó indokolást a hivatkozott alapjog tekintetében az indítvány ugyanakkor nem tartalmaz, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig alkotmányjogilag értékelhető indokolás hiányában ezen indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelménynek, és ekként nem alkalmas érdemi elbírálásra {lásd például: 3022/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [20]}.

- [18] Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményének ugyanakkor a XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben eleget tesz.
- [19] 2.4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [20] Az alkotmányjogi panasz, figyelemmel az Alkotmánybíróság Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggő gyakorlatára, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panasz felveti-e a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [21] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét számos okból megvalósulni látta. Álláspontja szerint a Kúria nem vagy nem megfelelően, illetve egyoldalúan értékelte a bizonyítékokat és túl nagy jelentőséget tulajdonított a gyermekek nyilatkozatainak. Sérelmezte, hogy megváltozott a tanács összetétele a Kúrián, valamint azt is, hogy nem kapott szabályszerű idézést az elsőfokú bíróság tárgyalására. Kifogásolta azt is, hogy sem a bíróság, sem pedig a szakértő nem tájékoztatta a gyermekeket a nyilatkozatuk súlyáról, a szakértői vélemény kiegészítése lett volna indokolt.
- [22] Az indítványozó az elsőfokú döntéssel szemben a nem megfelelő bizonyíték-értékelésen, valamint az idézés szabálytalanságán túl sérelemként fogalmazta meg, hogy az alperes édesanya ügyvédje ismerte a bírót, továbbá jogellenesnek vélte a kiegészítő ítéletet is, valamint a kiegészítő ítélet meghozatalának körülményeit is.
- [23] Az Alkotmánybíróság az elsőfokú eljárással, valamint a kiegészítő ítélettel összefüggésben tett panaszelemek kapcsán mindenekelőtt rögzíti, hogy az Alkotmánybíróság eljárásában a Kúria ítélete alaptörvény-ellenességét vizsgálhatja, az indítványozó kiegészítő ítélet meghozatalával kapcsolatosan pedig sem fellebbezést, sem pedig felülvizsgálati kérelmet (vagy csatlakozó felülvizsgálati kérelmet) nem terjesztett elő, azaz e körben a jogorvoslati lehetőségeit valójában nem merítette ki {legutóbb hasonlóan például: 3025/2022. (I. 19.) AB végzés, Indokolás [14]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó panasa ebben az elemében nem teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdése követelményét, így azt az Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálhatta.
- [24] A gyermekek tájékoztatásával, a szakértői vélemény kiegészítésével és aggályosságával, valamint a bizonyíték-értékeléssel összefüggésben előadott panaszelemekkel kapcsolatban az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az indítványozó olyan törvényességi, illetve bizonyíték-értékelési kérdéseket kifogásol, amelyek vizsgálata törvényességi és nem alkotmányossági kérdés, ekként az Abtv. 29. §-a alapján, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatának megfelelően nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [25] „Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállónan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3137/2017. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [10]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint továbbá a jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. Az indítványozó célja a számára kedvezőtlen bírósági döntés megváltoztatása, önmagában azonban az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró bíróságok jogi álláspontját, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől.
- [26] Az Alkotmánybíróság a gyermekek nyilatkozatainak figyelembevételével kapcsolatosan kiemeli, hogy a Kúria az ítéletében rögzítette (Kúria ítélete, Indokolás [45]), hogy a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése/újra-

dezése iránti perben a gyermeki jogok biztosítása, a gyermek érdekének védelme az egyik legfontosabb szempont, a peradatok mérlegelésnél alapvető célként határozható meg. A gyermek érdeke, hogy annak a szülőnek a gondozásába kerüljön, akinél a fejlődése jobban biztosított, ebből következően nyilvánvalóan figyelembe veendő az ítélőképessége birtokában levő gyermek saját gondozására vonatkozó nyilatkozata. A gyermek pedig akkor tekinthető ítélőképessége birtokában levőnek, ha a koránál és a helyzeténél fogva képes önállóan és befolyásmentesen kialakítani a véleményét [BH 1996.480., illetve 149/1997. (IX.10.) Korm. rend. 2. § a) pont], aminek megítélése a szülők közötti vita esetén a bírósági mérlegelési jogkörbe tartozik (Kúria Pfv.II.21.898/2018.). A Kúria rögzítette azt is, hogy a felek nagyobb gyermeke az eljárás alatt betöltötte a 14. életévét, így a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:171. § (4) bekezdése alapján nyilatkozatával szemben kivételesen, csak a nevelését bizonyítottan veszélyeztető körülmények esetén mellőzhető az annak megfelelő döntés (Kúria ítélete, Indokolás [46]).

- [27] Az Alkotmánybíróság továbbá a gyermekek meghallgatását megelőző tájékoztatással összefüggésben rámutat, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 8. § (1) bekezdése – az ENSZ Gyermekjogi Egyezményének 12. cikkével összhangban – rögzíti, hogy „[a] gyermeknek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, és ahhoz, hogy tájékoztatást kapjon jogairól, jogai érvényesítésének lehetőségeiről, továbbá ahhoz, hogy a személyét és vagyonát érintő minden kérdésben közvetlenül vagy más módon meghallgassák, és véleményét korára, egészségi állapotára és fejlettségi szintjére tekintettel figyelembe vegyék.” A bíróságok felelőssége, hogy a meghallgatás, illetve a gyermekek tájékoztatása az ő legjobb érdekük szem előtt tartásával történjen. A gyermekek életében a szülők szétválása szükségképpen traumát okoz, különösen fontos ezért, hogy a meghallgatás ne keltsen bennük további szorongást. Lényeges, hogy tudják, a véleményük számít, ugyanakkor azt is tudniuk kell, hogy a döntés súlya nem őket terheli. A bíróság feladata, hogy az ő legjobb érdeküket szem előtt tartva a számukra legideálisabb döntést meghozza. A döntés lelki terhének a gyermekekre telepítése egy számukra egyébiránt is érzelmileg megterhelő helyzetben ugyanis a legjobb érdekükkel ellentétes lenne.
- [28] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító elemei a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem vetik fel.
- [29] 3. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételeivel az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), e) és h) pontjai alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2022. július 12.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/381/2022.

